

KESKKONNAAMET

KORRALDUS

25.07.2024 nr DM-127187-12

Maavara kaevandamise keskkonnaloa L.MK/321416 muutmine

1. OTSUS

Arvestades alljärgnevat, võttes aluseks maapõueseaduse § 48, keskkonnaseadustiku üldosa seaduse § 41 lõike 1 punkti 4, haldusmenetluse seaduse § 61 lõike 1 ning tuginedes OÜ HANSO MK taotlusele ning Tartu Vallavalitsuse 29.02.2024 korraldusele nr 274, otsustab Keskkonnaamet:

1.1. Muuta ettevõtte OÜ HANSO MK maavara kaevandamise keskkonnaluba nr L.MK/321416 Kukemetsa kruusakarjääris (lisatud).

1.2. Seada antavale keskkonnaloale kõrvaltingimused lähtuvalt käesoleva korralduse punktis 3.3 „Kõrvaltingimuste seadmine“ toodust;

1.3. Avalikustada OÜ HANSO MK kaevandamisloa nr L.MK/321416 muutmine ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded.

Käesolev korraldus on keskkonnaloa nr L.MK/321416 lahutamatu osa. Keskkonnaluba nr L.MK/321416 on kättesaadav keskkonnaotsuste infosüsteemis <https://kotkas.envir.ee/>.

2. ASJAOLUD

2.1. Keskkonnaloa taotluse läbivaatamine

OÜ HANSO MK (registrikood 11043389, aadress Hanso, Uniküla, Kastre vald, Tartu maakond, Eesti) esitas Keskkonnaametile 30.01.2024 Kukemetsa kruusakarjääri mäeeraldise maavara kaevandamise keskkonnaloa (edaspidi *kaevandamisluba*) nr L.MK/321416 muutmise (laiendamise) taotluse (registreeritud Keskkonnaameti süsteemis KOTKAS 30.01.2024 dokumendina nr DM-127187-1).

Kaevandamisloa nr L.MK/321416 (kaevandamisluba kehtib 03.02.2012 - 03.02.2027) alusel kaevandab OÜ HANSO MK Kukemetsa kruusakarjääris ehituskruusa ja täiteliiva.

Kaevandamisloa nr L.MK/321416 muutmise taotluse kohaselt soovib ettevõtte laiendada olemasolevat mäeeraldist sügavuti, olemasoleva mäeeraldise lamamis. OÜ HANSO MK taotleb Kukemetsa kruusakarjääri maavara kaevandamise keskkonnaloa L.MK/321416 muutmist vastavalt maapõueseaduse § 66 lõikes 4 sätestatud tingimusele: maavarade registris on kande tegemise otsustaja või vastutava töötleja otsusega muudetud selle maavara andmeid, mille

kaevandamiseks on luba antud. Lisaks taotleb OÜ HANSO MK mäeeraldisel laiendamist sügavuti, Kukemetsa liivamaardla (maardla registrikaart 0829) ehituskruusa aktiivse tarbevaru plokile 9 ja 12 ning kaevandamisloa kehtivusaja pikendamist 15 aasta võrra.

Kukemetsa kruusakarjäär asub Tartumaakonnas Tartu vallas Vedu külas Kukemetsa liivakarjäär 4 kinnistul (katastriüksuse tunnus 79402:002:0159, maa sihtotstarve on mäetööstusmaa 100%, pindala 5,46 ha). Kinnistu omanik on Eesti Vabariik, valitseja on Regionaal- ja Põllumajandusministeerium ning volitatud asutus on Maa-amet. Taotletav mäeeraldis kattub olemasoleva mäeeraldisega Kukemetsa kruusakarjäär. Taotletava mäeeraldisel pindala on 5,34 ha ja selle teenindusmaa pindala on 5,46 ha.

Seisuga 01.10.2023 on Kukemetsa kruusakarjääri jääkvaru järgmine:

7 plokk - täiteliiv aT - aktiivne tarbevaru 65,0 tuh m³

8 plokk - täiteliiv aT - aktiivne tarbevaru 38,0 tuh m³

9 plokk - ehituskruus aT - aktiivne tarbevaru 60,0 tuh m³

12 plokk - ehituskruus aT - aktiivne tarbevaru 195, tuh m³

Kaevandamisloa muutmise taotluse kohaselt on mäeeraldisel ehituskruusal (plokk 9 ja 12) kaevandatava varu koguseks 200,0 tuh m³ ja täiteliiva (plokk 7 ja 8) kaevandatava varu koguseks 80,0 tuh m³. Maavara kaevandamise keskmiseks aastamääraks taotletakse 20,0 tuh m³. Katendi (sh muld) kogus 18 tuh m³. Maavara kasutusalaadeks on teede remont ja hooldus ning ehitustegevus. Korrastamise suunaks on veekogu ja rohuma.

Antavale (muudetud) kaevandamisloale kantakse mäeeraldisega seotud (seisuga 01.10.2023) täiteliiva aktiivse tarbevaru kogus 103,0 tuh m³ ja kaevandatav varu on 80,0 tuh m³. Ehituskruusa aktiivse tarbevaru kogus 255,0 tuh m³ ja kaevandatav varu on 200,0 tuh m³.

Mäeeraldisel laiendamine on vajalik, et ettevõtte saaks maavara varu täielikult ammendada ja ala nõuetekohaselt korrastada ning tagada seega ümbruskonna varustamise kvaliteetse ehitusmaterjaliga.

Keskkonnaamet kontrollis taotleja esitatud taotlusmaterjalide vastavust maapõueseaduses (*MaaPS*), keskkonnaseadustiku üldosa seaduses (*KeÜS*), keskkonnaministri 23.10.2019 määruses nr 56 „Keskkonnaloa taotlusele esitatavad täpsustavad nõuded ja loa andmise kord ning keskkonnaloa taotluse ja loa andmekoosseis“ sätestatud nõuetele ning pidas andmeid piisavaks taotluse menetlemiseks.

Riigilõiv 500 eurot on tasutud 30.01.2024 riigilõivuseaduse § 136² lg 2 kohaselt.

Keskkonnaloa taotlust on kontrollinud maavarade registri vastutav töötaja (Maa-ameti 06.02.2024 kiri nr 9-3/24/1405-2).

2.2. Keskkonnaloa taotluse ning otsuse eelnõu avalikustamine ning menetlusosaliste teavitamine

KeÜS § 47 lõike 2 kohaselt avaldatakse kaevandamisloa taotluse menetlusse võtmise kohta teade väljaandes Ametlikud Teadaanded ja kohalikus või maakondlikus ajalehes. Teate võib jätta kohalikus või maakondlikus ajalehes avaldamata, kui kavandatud tegevusega kaasnev keskkonnahäiring või keskkonnarisk on nii väike, et selle vastu puudub piisav avalik huvi.

Keskkonnaamet jättis keskkonnaloa taotluse menetlusse võtmise teate avalikustamata kohalikus või maakondlikus ajalehes, kuna kavandatud tegevus on väikese mõjuga ja sellega kaasnev keskkonnahäiring või keskkonnarisk on väike ning kavandatud tegevuse vastu puudub piisav avalik huvi.

Keskkonnaloa muutmise taotlus on 06.02.2024 avalikustatud ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded. Keskkonnaamet teavitas 06.02.2024 kirjaga nr DM-127187-3 keskkonnaloa muutmise taotluse esitamisest ja avatud menetluse algatamisest KeÜS § 46 lõike 1 punktides 1 ja 2 nimetatud isikuid.

Kuni loa andmise või andmisest keeldumise otsuse tegemiseni on igal ajal õigus esitada taotluse kohta ettepanekuid ja vastuväiteid.

Avalikustamise käigus ettepanekuid ja vastuväiteid ei esitatud.

KeÜS § 47 lõige 6 sätestab, et kui sama paragrahvi lõikes 1 nimetatud taotluse menetlusse võtmise teates ei avaldatud keskkonnaloa taotluse ja selle kohta antava haldusakti eelnõu väljapaneku aega ja kohta või seisukoha ning küsimuste esitamise tähtaega ja adressaati, avaldatakse nende andmetega teade vastavalt käesoleva paragrahvi lõigetes 2 ja 2¹ sätestatud nõuetele viivitamata pärast haldusakti eelnõu valmimist. KeÜS § 47 lõige 2 sätestab, et teate võib jätta kohalikus või maakondlikus ajalehes avaldamata, kui kavandatud tegevusega kaasnev keskkonnahäiring või keskkonnarisk on nii väike, et selle vastu puudub piisav avalik huvi.

Keskkonnaamet jättis keskkonnaloa taotluse kohta antava haldusakti eelnõu teate kohalikus või maakondlikus ajalehes avalikustamata, kuna kavandatud tegevus on väikese mõjuga ja sellega kaasnev keskkonnahäiring või keskkonnarisk on väike ning antud tegevuse vastu puudub piisav avalik huvi.

KeÜS § 47 lõike 2, haldusmenetluse seaduse (HMS) § 48 ja § 49 lõigete 1 ja 2 alusel pani Keskkonnaamet 04.06.2024 õigusakti eelnõu koos seletuskirja ja taotlusele lisatud ning menetluse käigus haldusorganile esitatud või tema poolt koostatud muude asjasse puutuvate oluliste dokumentidega avalikkusele tutvumiseks välja ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded, määrates ettepanekute ja vastuväidete esitamise võimaluse teates märgitud tähtaja jooksul.

Eelnõu avalikustamise käigus ettepanekuid ja märkusi ei esitatud

Vastavalt HMS § 40 lõikele 1 peab loa andja andma enne haldusakti väljastamist menetlusosalisele võimaluse esitada kirjalikus, suulises või muus sobivas vormis asja kohta oma arvamus ja vastuväited. Keskkonnaamet küsis ettevõttelt OÜ HANSO MK 04.06.2024 kirjaga nr DM-127187-10 arvamust või vastuväiteid keskkonnaloa muutmise otsuse ja loa eelnõule kahe nädala jooksul kirja saamisest.

OÜ HANSO MK 06.06.2024 e-kirjaga teatas, et tutvus eelnõuga, märkusi ega ettepanekuid ei ole.

2.3. Keskkonnamõju hindamise vajalikkuse üle otsustamine

Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (KeHJS) § 3 kohaselt hinnatakse keskkonnamõju, kui taotletakse tegevusluba või selle muutmist ning kavandatav tegevus toob eeldatavalt kaasa olulise keskkonnamõju. KeHJS § 11 lõigete 3 ja 4 kohaselt on keskkonnamõju hindamine (KMH) kohustuslik KeHJS § 6 lõike 1 tegevuste korral, KeHJS § 6 lõikes 2 nimetatud tegevuste korral tuleb kaaluda KMH algatamist või algatamata jätmist, lisades otsusele KeHJS § 6 lõike 3 kohase eelhindamise tulemused. KeHJS § 6 lõike 1 kohaselt ei kuulu ettevõtte poolt taotletav tegevus olulise keskkonnamõjuga tegevuste loetelusse. Kavandatav tegevus kuulub KeHJS § 6 lõike 2 punktis 2 nimetatud tegevusvaldkonda, mille täpsustatud loetelu on kehtestatud Vabariigi Valitsuse 29.08.2005. a määruses nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhinnang, täpsustatud loetelu” (*KMH määrus*).

KMH määruse § 1 lõike 1 ja § 3 punkti 4 kohaselt peab otsustaja andma eelhinnangu selle kohta, kas pealmaakaevandamine kuni 25 hektari suurusel alal on eeldatavalt olulise keskkonnamõjuga tegevus või mitte ning otsustama KMH algatamise või algatamata jätmise üle.

Keskkonnaamet jättis 13.05.2024 kirjaga nr DM-127187-8 „Kukemetsa kruusakarjääri maavara kaevandamise keskkonnamõju muutmise taotlusele keskkonnamõju hindamise algatamata jätmise“ algatamata KMH Kukemetsa kruusakarjääri keskkonnamõju muutmise taotlusele. Kavandatava tegevuse keskkonnameetmed ebasoodsa keskkonnamõju vältimiseks või leevendamiseks tuuakse välja keskkonnamõju kõrvaltingimustena (vt p 3.3.).

3. KAALUTLUSED

3.1. Kaalutlused keskkonnamõju andmisel

Korralduse otsustava osa punktiga 1.1. muudetav keskkonnamõju nr L.MK/321416 annab ettevõttele OÜ HANSO MK õiguse Kukemetsa kruusakarjääri määraldisel maavara kaevandamiseks.

3.2. Täiendavad kaalutlused keskkonnamõju muutmisel

MaaPS § 1 lõike 3 kohaselt kohaldatakse kaevandamisloa andmise ja muutmise menetlusele HMS avatud menetluse sätteid, arvestades MaaPS erisusi.

MaaPS § 1 lõike 4 järgi kohaldatakse maavara kaevandamise keskkonnamõju andmise ja muutmise menetlusele KeÜS 5. peatükki, arvestades MaaPS-i erisusi.

Vastavalt MaaPS § 67 lg 8 ja § 68 lg 7 kaevandamisloa muutmise korral muudetakse olemasolevat kaevandamisluba, muutes vastavalt vajadusele ka muid kaevandamisloale märgitud nõudeid.

Vastavalt MaaPS § 66 lg 2 p 1 ja p 2 ja § 68 lg 7 esitas taotleja kaevandamisloa muutmise ja kehtivusaja pikendamiseks kaevandamisloa andjale taotluse. MaaPS § 48 kohaselt annab kaevandamisloa Keskkonnaamet.

MaaPS § 49 lõike 6 kohaselt saadab keskkonnaloa andja kaevandamise keskkonnaloa taotluse arvamuse saamiseks kavandatava kaevandamiskoha kohaliku omavalitsuse üksusele, kes esitab oma arvamuse kirjalikult kahe kuu jooksul taotluse saamisest arvates. Taotlus on edastatud arvamuse saamiseks Tartu Vallavalitsusele 06.02.2024 kirjaga nr DM-127187-4. Tartu Vallavalitsus 29.02.2024 korraldusega nr 274 nõustus Kukemetsa kruusakarjääri maavara kaevandamise keskkonnaloa nr L.MK/321416 muutmisega.

MaaPS § 50 lõike 6 kohaselt tuleb taotlusele lisada kaevandamisjäätmekava, kui kaevandamise käigus tekib kaevandamisjäätmekava, mida ladustatakse mäeeraldise teenindusmaal, mis ei ole jäätmehoidla jäätmeseaduse § 35² tähenduses. MaaPS § 50 lõike 3 kohaselt peab taotluse seletuskiri sisaldama andmeid kaevandamise käigus tekkivate kaevandamisjäätmekavade kohta. Kukemetsa kruusakarjääri keskkonnaloa muutmise taotluse seletuskirja kohaselt kaevandamisjäätmekava ei teki. Kaevandamisjäätmekavadeks võib kvalifitseerida kooritud katendi, kuid taotluse kohaselt korraldatakse karjäär metsamaaks ning eemaldatud katend kasutatakse täies mahus ala korraldamisel. Kaevandamise ajal on katendivallid efektiivsed müra- ja tolmutõkked. Eelnevale tuginedes ei ole antavale keskkonnaloale jäätmekavade eriosa lisamine vajalik. Juhul kui tegevuse käigus selgub, et kaevandamisjäätmekavaid siiski tekib, on kohustus ka kaevandamise jäätmekava esitada ning taotleda keskkonnaloale juurde jäätmekavade eriosa.

Loa andja kohustus on selgitada välja kõik asjaolud, millel on otsuse tegemisel määrav tähtsus. Menetluse käigus kogutud andmestiku põhjal on vajalik välja selgitada, kas konkreetse loa taotluse puhul esineb hetkel kehtiva MaaPS §-s 55 sätestatud loa andmisest keeldumise aluseid.

MaaPS § 55 lõike 2 punktides 1-9 ja lõike 3 punktides 2-3 toodud asjaolusid Kukemetsa kruusakarjääri mäeeraldise, mäeeraldise teenindusmaa või nende asukohaga seoses ei esine, seega ei ole nimetatud punkte keeldumise alusena asjakohane käsitleda.

MaaPS § 55 lõike 2 punkt 10 sätestab, et keskkonnaloa andmisest keeldutakse, kui kaevandamine on vastuolus riigi huviga. Riigi huvi on käsitletud Riigikogus 06.06.2017 vastu võetud strateegiadokumendis „Maapõuepoliitika põhialused aastani 2050“. Keskkonnaamet on hinnanud esitatud taotluse materjale ja menetluse käigus kogutud andmeid ning leidnud, et teadaolevalt käesoleva loa andmisega ei minda vastuollu riigi huviga. Seega ei esine MaaPS § 55 lõike 2 punkti 10 kohast keeldumise alust.

MaaPS § 55 lõike 2 punkt 11 sätestab, et keskkonnaloa andmisest keeldutakse, kui kohaliku omavalitsuse üksus ei ole nõus keskkonnaloa andmisega. Tartu Vallavalitsus 29.02.2024 korraldusega nr 274 nõustus Kukemetsa kruusakarjääri maavara kaevandamise keskkonnaloa nr L.MK/321416 muutmisega.

MaaPS § 55 lõike 2 punkt 12 sätestab, et keskkonnaloa andmisest keeldutakse, kui taotletava keskkonnaloa alusel tehtavad tööd võivad oluliselt ebasoodsalt mõjutada kaitstavat loodusobjekti ja seda ebasoodsat mõju ei saa muul viisil vältida kui loa andmisest keeldumisega. Keskkonnaameti 13.05.2024 kirjaga nr DM-127187-8 kinnitatud KMH eelhindangu järeldus oli,

et kavandatava tegevusega ei kaasne olulist keskkonnamõju.

MaaPS § 55 lõike 3 punkt 1 sätestab, et kaevandamisloa andmisest võib keelduda, kui taotlejale on määratud rohkem kui üks karistus kaevandamisjäätmete käitlemise nõuete eiramise eest ja selle andmed ei ole karistusregistrist kustutatud. Keeldumise alus on kontrollitud menetluse käigus. OÜ HANSO MK ei ole seisuga 23.05.2024 karistusregistrisse kantud kaevandamisjäätmete käitlemise nõuete eiramise eest.

3.3. Kõrvaltingimuste seadmine

HMS § 3 lõike 1 kohaselt võib haldusmenetluses piirata isiku põhiõigusi ja -vabadusi ning tema muid subjektiivseid õigusi ainult seaduse alusel. Haldusmenetluse üksikasjad määrab haldusorgan kaalutlusõiguse alusel (HMS § 5 lõige 1). Kaalutlusõigust tuleb teostada kooskõlas volituste piiride, kaalutlusõiguse eesmärgi ning õiguse üldpõhimõtetega, arvestades olulisi asjaolusid ning kaaludes põhjendatud huve (HMS § 4 lõige 2). MaaPS § 56 lõike 1 punkti 9 kohaselt märgitakse kaevandamisloale meetmed, mis seatakse maapõue kaitse ja maavara ratsionaalse kasutamise tagamiseks ning inimese tervisele, varale ja keskkonnale kaevandamisest tuleneva keskkonnahäiringu vähendamiseks. Keskkonnaloaga reguleeritakse mäeeraldisel ja mäeeraldisel teenindusmaal läbiviidavaid tegevusi ning nähakse ette leevendusmeetmed otseselt kaevandamisest tulenevatele keskkonnamõjudele. Kõrvaltingimused ja seirevajadused sätestatakse keskkonnaloa eriosades vastavalt asjakohasusele.

Keskkonnaamet on kavandatava tegevuse kohta andnud keskkonnamõjude eelhindangu ning otsustanud 13.05.2024 kirjaga nr DM-127187-8 Kukemetsa kruusakarjääri keskkonnaloa muutmise taotlusele jätta KMH algatamata. Eelhindangus analüüsiti karjääri tööga kaasnevate keskkonnahäiringute võimalikku teket ja levimist ning intensiivsust. Eelhindangu lõppjäreldusena leiti, et kavandataval tegevusel puudub oluline keskkonnamõju. Kavandatava tegevuse mõjualana käsitleti Kukemetsa kruusakarjääri mäeeraldisel teenindusmaad ning ca 250-300 m ümber selle, kuna nii kaugele võib teoreetiliselt ulatuda müra või tahkete peenosakeste häiring.

Keskkonnahäiringute vältimiseks ja leevendamiseks esitati eelhindangus järgmised keskkonnameetmed:

1. Seadmete või masinate tankimine ja remont võib toimuda selleks ettenähtud teenindusplatsil.
2. Karjääri tööaeg kavandada tööpäevadel ajavahemikku 7:00-19:00. Mürarikkaid tegevusi (purustus-sorteerimissõlme käitamine) tohib teha vaid 8:00-17:00. Vältida tuleb töötamist puhkepäevadel;
3. Maavara kaevandamise ja kaevandatava materjali transpordi tagajärjel ei või karjääri ümbruses paiknevate eluhoonete juures müra normtase ja välisõhu saastetase ületada seadusandlusega kehtestatud piire. Vajadusel tuleb rakendada täiendavaid müra ja välisõhu kaitsemeetmeid. Kuival perioodil tuleb tolmu vältimiseks karjääri teenindavaid teid kasta.

Kohaliku omavalitsuse üksuse esitatud tingimused

Tartu Vallavalitsus 29.02.2024 korraldusega nr 274 nõustus Kukemetsa kruusakarjääri maavara kaevandamise keskkonnaloa nr L.MK/321416 muutmise tingimusi esitamata.

3.4. Avalikustamise käigus esitatud ettepanekute ja vastuväidete kaalumine

Keskkonnaloa muutmise taotluse avalikustamise käigus ettepanekuid ja vastuväiteid ei esitatud.

Keskkonnaloa muutmise otsuse ja keskkonnaloa eelnõu avalikustamisel ettepanekuid ja vastuväiteid ei esitatud.

3.5. Otsekohalduvad nõuded

Keskkonnaloaga kaasnevad käitajal õigusaktidest tulenevad õigused ja kohustused. Ettevõtte peab järgima AÕKS, JäätS, VeeS, MaaPS ja nende alamaktides kajastatud nõudeid ning kohustusi. Keskkonnaamet on seisukohal, et õigusaktidest tulenevaid otsekohalduvaid nõudeid ei ole otstarbekas kanda keskkonnaloale. Olulisemad keskkonnavalused kohustused loa omajale on toodud Keskkonnaameti kodulehel rubriigis „Keskkonnakaitseloa omaja meelespea“. Kohustused on leitavad Keskkonnaameti kodulehe aadressilt: <https://www.keskkonnaamet.ee/et/eesmargid-tegevused/keskkonnakaitseloa-omaja-meelespea>.

VAIDLUSTAMINE

Otsust on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul teatavaks tegemisest, esitades vaide haldusakti andjale haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

(allkirjastatud digitaalselt)

Tiit Rahe

peaspetsialist juhataja ülesannetes

maapõuebüroo

Lisad:

1. Keskkonnaluba
2. Kukemetsa mäeeraldise plaan
3. Kukemetsa läbilõiked
4. Kukemetsa korrastatud ala plaan

Teadmiseks: Elmar Tallmeister, Maa-amet, OÜ Tava Mets, Riigimetsa Majandamise Keskus, Suuremäe Karjäär OÜ, Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet, Tartu Vallavalitsus, Toomas Tallmeister

Aare Mark

vanemspetsialist

maapõuebüroo